

05b - לחיות למענך, למענך למות 1908

אלמה וברונו ואלטר נפגשים בספא ליד וינה.

- ברונו (בחלון) אלמה! שלום אלמה! איזו הפתעה!
אלמה הו ברונו! מה אתה עושה פה? נשלחת לעקוב אחרי?
ברונו באמת, אלמה! לא בא לך להכנס לשתות כוס תה? יש לי הפתעה בשבילך.
אלמה איזו מין הפתעה? - מה זה? מה יש לך שם?
ברונו מוסיקה.
אלמה (אלמה לוקחת את התווים) איפה השגת את זה?
ברונו זה היה בדואר שלי. הוא שלח לי את זה. זה כתב היד שלך, לא?
אלמה חשבתי להביא לך את זה.
ברונו למה?
אלמה זה חומר טוב. יש לך כישרון.
אלמה היה לי כישרון. אולי. מי יכול לדעת עכשיו? אף אחד לא יידע את זה לעולם.
ברונו אולי רק תנסי, למה לא בעצם?
אלמה זה בלתי אפשרי.
ברונו למה? תתחילי להלחין-- זה יחזור אלייך. את עדיין צעירה.
אלמה אני לא יכולה יותר להלחין.
ברונו למה?
אלמה אי-אפשר לזרוק ככה משהו שהוא מתנת-אלוהים. זה מת. זה חנוק. זה גמור.
ברונו על מה את מדברת--?
אלמה על שום דבר מיוחד. בהתחלה, אחרי שהתחתנו, עדיין היו לי מנגינות בראש. הן היו פורצות החוצה באופן ספונטאני. הייתי חייבת לגכא אותן. חנקתי אותן בתוכי, פעמים רבות. הייתי צריכה לבלום את עצמי לא לקפוץ לפסנתר, לעצור את עצמי מלפתוח את מיכסה המיקלדת ולהיזרק על הקלידים! שחור, לבן,

שחור, לבן....! למנוע את עצמי מלכתוב את המוסיקה שהתנגנה בתוכי. זה היה נורא אכזרי. אבל עם הזמן שעבר זה נעשה יותר ויותר קל לדכא את זה. זה היה מוות איטי. כן, זה היה כמו לחיות את המוות. במשך הזמן התרגלתי לזה.

אני לא מאמין שהתרגלת לזה.

ברונו

אלמה

תתפלא, אבל ככה זה היה. נכנסתי להריון. הילדות נולדו. המוסיקה נשכחה. והוא כתב את ה"שירים על מות ילדים". למה הוא היה חייב להתגרות בגורל? - ואז בא העונש. המוות של פוצי... זה היה הגמול, וזה לא הספיק. מחלת הלב שלו התגלתה... האיבה כלפיו בווינה... התככים באופרה... העלבון, הזוהמה, הלעג. אבל אתה יודע את כל זה. אתה יכול לשמוע את זה בשישית (מנגנת בפסנתר, ומפסיקה). הם לחמו נגדו, לחמו בסכינים, הם הקיזו את דמו. עד שלא יכולנו יותר. נכנענו. אוסטריה! (צוחקת במרירות) אתה זוכר איך כולכם עמדתם שם, על רציף תחנת הרכבת? באתם להפרד מאיתנו? זה היה מר.

למה "מר"? כל החברים באו לתת לכם ברכת הדרך.

ברונו

אלמה

אני הייתי היחידה שעמדה לצידו כמו סלע - אתם, החברים, משום מה לא הראיתם את עצמכם עד שהוא התפטר. אז פתאום הופעתם-- חבורה של צבועים -- באתם לתחנת הרכבת--- מלאתם את הקרון שלנו בפרחים--- ואני חשבת: "עכשיו אתם באים? איפה הייתם כשהם תקפו אותנו--וגוסטאב היה צמא למילה טובה? עכשיו כבר מאוחר מדי---"

אני יודע. אני באמת מצטער. אני מבין אותך. אבל תמיד זה מאוחר מדי. תמיד מתעוררים כשהרע כבר קרה. ואז - מה שלא עושים זה מאוחר מדי ומעט מדי ו---

ברונו

אני לא מאשימה אותך. אני רק מאשימה את עצמי על זה שאני עדיין נשארתי בחיים.

אלמה

את זה אני ממש לא מבין. מה הוא עשה לך?

ברונו

היה לי הפיצוי שלי. ניו יורק, המטרופוליטן. הכבוד, ההצלחה... מלונות יוקרה, רכבות, אוניות פאר, נשפים, מסעות בעולם! החיים עלו על גדותיהם, חיים מלאים אפשר להגיד. פגישות עם המוזיקאים הבכירים בעולם, המנצחים הגדולים ביותר. פאריס,

אלמה

סנט פטרסבורג, ניו יורק. הזמן דהר כמו סרט שמריצים במהירות. ואני... כל השנים האלה... מתי יכולתי לחשוב על המוסיקה שלי? לא כתבתי אפילו תו אחד משלי. רק העתקתי מאות דפי פארטיטורות של גוסטאב, אלפי-אלפים של תווים... שום דבר מכל זה לא היה שלי.

ברונו אבל הוא כן הוציא לאור את השירים שלך. הוא אפילו ביצע אותם בניו יורק!

אלמה אז - כמו שבעצמך אמרת - הרע כבר קרה. זה כבר היה מאוחר מדי. אני אפילו לא נכחתי בביצוע. בשבילי זו היתה לווייה מפוארת. ואני לא הולכת ללוויות, אתה יודע את זה.

ברונו כן... את זה אני דוקא יודע.

אלמה אז מה נשאר לי חוץ מלשתוק? שמונה שנים של שתיקה-- איך אתה יכול לצפות שאני אחזור להלחין? אני כבר לא מסוגלת לשמוע את הקול שלי עצמי-- אפילו השמיעה שלי הדרדרה. או אולי זה בהשפעת האלכוהול?

ברונו אני מנסה לחשוב מה היה קורה לי אילו אסרו עלי לעבוד. אני חושב שהייתי משתגע.

אלמה מי אמר שאני לא משוגעת?

ברונו למה הכוונה?

אלמה נו באמת, מה אתה חושב שאני עושה פה?

ברונו בסאנאטוריום? חשבתי שבאת הנה לנוח קצת...

אלמה לא בדיוק. קוראים לזה תראפיה.

ברונו ממממ....

אלמה אני לא חולה; מה שחולה אלה החיים שאני חיה. השקר עושה אותך חולה. היה רגע שרציתי להיעלם - פשוט להיעלם, אתה יודע למה הכוונה? בשנה שעברה, כשהיינו בניו יורק-- לילה אחד-- עמדתי בחלון של החדר שלנו במלון--- ראיתי את האורות של מנהאטן-- זה היה בפברואר... והיה קר. הוא ניצח במטרופוליטן-- ואני פתחתי את החלון... האוויר היה קר כקרח וצלול כמו זכוכית... ואני התבוננתי בחיים שהתרחשו שם למטה. מה שקוראים "חיים". שם למטה ברחובות בני אדם חגגו את

החיים הצעירים שלהם-- ואני עמדתי בחלון הפתוח--- מתבוננת בהם מתוך הכלא שלי--- מתוך החיים הקפואים שלי-- החיים חסרי השימחה שלי--- חיים ריקים מכל שימחה--- עמדתי שם למעלה והתבוננתי... הייתי חלולה... עמדתי בחלון חצי לילה... אבל לא היה לי הכוח... הכוח לעשות צעד קטן אחד... אני לא יודעת מה עוד מחזיק אותי בחיים---

ברונו   למה שתקת כל השנים האלה? למה לא דיברת איתו? הוא לא היה בנאדם אטום. הוא היה מבין אותך. הוא היה אדם רגיש---

אלמה   לא יכולתי לדבר איתו. הוא הציג לי את התנאים שלו, ואני קבלתי אותם. שילמתי את המחיר. אני לא מתלוננת.

ברונו   זה בלתי אנושי. היה לך קול. קול רך ועדין. היה לך קול שפעם שר בתוך הנפש שלך. קול ששר על אנשים שאהבת, על רגשות שהתעוררו, על צער הפרידה. היה לך קול שהתאבל על מותם של חברים אהובים. חוץ מזה אין הרבה דברים שכדאי לדבר עליהם. היה לך קול שידע לשיר על כל הדברים האלה. היית חייבת להגן על הקול הזה. לא להניח לידיים זרות לחלל אותו. אבל את לא טיפחת את הקול שלך. את הנחת לו לנבול ולהיחנק בקרבך.

אלמה   אני בחרתי דרך, והלכתי בה עד הסוף. כשאני מקבלת החלטה, אין דרך חזרה.

ברונו   אבל למה--?

אלמה   ככה אני.

אלמה קוראת את שירו של נובאליס :

סוד האהבה

אשרי המעטים היודעים

את סוד האהבה,

אשרי הרעבים תמיד

והצמאים לנצח.

טעמה האלוהי של

ההתמזגות הקדושה

היא תעלומה לשכל הגשמי

אבל כל מי שאי-פעם
שאף את נשימת החיים
משפתיים חמות, אהובות,
וליבו נמס בגלים רועדים
בדבקות קדושה,
כל מי שעניו נפקחו
למוד את אינסוף עומק השמיים,
יאכל מבשר האל
וישת דם מדמו
עדי עד.

מי קידש את טעמו העילאי
של בשרנו הארצי?
מי יכול להעיד על עצמו
שהוא מבין את סוד הדם?
לפעמים הכול בשר,
בשר אחד.
הזוג המבורך טובל
בדם השמימי.

מי יתן וימה של תבל
יאדים,
והסלע יוציא
בשר ניחוחי!
הסעודה המתוקה לא תיתם לעד,
והאהבה עדי-עד לא תדע שובעה.

לעולם אין האהבה
עמוקה מדי, ולא פנימינית (אינטימית) מדי.
הדבר שמענג אותנו מתגלגל משפתיים
לשפתיים שתמיד רכות הן יותר
ותדיר עמוקות יותר, וקרובות יותר.

תשוקה מתלהטת
רוטטת בנשמה,
והלב נעשה
יותר צמא ורעב.
וכך מתקיים עונג האהבה
מעולם לעולם.